

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

***Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)***

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:811:008:165(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старш. викладач.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання): матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 41 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

змін у світі — наукових відкриттів, нових підходів у ветеринарній практиці тощо.

Основні тенденції, які визначають мовну динаміку, включають: системну організацію та взаємозалежність мовних елементів; розширення й збагачення словникового складу; прагнення до спрощення й ефективності (наприклад, використання аббревіатур); баланс між інтеграцією та диференціацією термінів; перевага надається виразним і емоційно забарвленим формам; утворення нових термінів за аналогією.

Отже, різноманітність, численність і специфіка термінологічних одиниць англomовного лексико-семантичного поля «хвороби тварин» як об'єкт дослідження викликає величезний інтерес і вимагає його вивчення в когнітивному ракурсі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цвид-Гром О.П., Марчук В.В., Рейда О.А., Івлева К.С. Особливості формування термінологічного поля «хвороби тварин» в англійській мові. Закарпатські філологічні студії. 2021. Вип. 18. С. 225-228. DOI:[10.32782/tps2663-4880/2021.18.41](https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.18.41)
2. Микитенко П., Кучеренко І. Лексико-семантичний аналіз англійської медичної термінології з використанням електронних таблиць. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2021. 2 (14). С. 129–143. DOI:[10.31865/2414-9292.14.2021.236888](https://doi.org/10.31865/2414-9292.14.2021.236888)
3. Рожков Ю.Г. Вербалізація хвороб тварин засобами англійської мови: лінгвокогнітивний і структурно-семантичний аспекти: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ, 2021. 224 с.

УДК 811.61'36'373

МАРТИНЕНКО О.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О.П.**, канд. філол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СІМ'Я АВСТРОНЕЗІЙСЬКИХ МОВ: ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Тези присвячені дослідженню австронезійських мов як окремій мовній сім'ї. Розглядаються ключові структурні, граматичні та лексичні риси австронезійських мов, а також їх фонологічні особливості, що визначають їхню унікальність. Зокрема, звертається увага на вплив інших культур і мов на еволюцію австронезійських мов і їх роль у сучасному світі.

Ключові слова: австронезійські мови, походження мов, граматики, лексика, фонологія, типологічні риси, мовознавство.

У світі існує велика кількість мов, які класифікуються у мовні сім'ї — групи споріднених мов, що походять від спільної прамови. Найбільшими з них є індоєвропейська, нігеро-конголезька, китайсько-тибетська та австронезійська. Зазвичай, найбільш поширеною й дослідженою вважається індоєвропейська сім'я, проте інші мовні родини також заслуговують на увагу. Австронезійська сім'я — одна із найдивовижніших груп мов, яка бере свій початок ще близько 3000 року до нашої ери. Австронезійські мови — одна з найбільших мовних родин, що налічує понад 1200 мов, і привертає увагу дослідників завдяки своїй широкій географії — від Мадагаскару до островів Тихого океану, від Тайваню до Нової Зеландії.

Не зважаючи на значну географічну розкиданість, ці мови виявляють спільні структурні риси, що дозволяє говорити про їхню типологічну спорідненість. Як відомо, розвиток австронезійських мов розпочався ще до нашої ери, але їхнє вивчення почалося лише у XVII столітті — під час перших європейських колоніальних експедицій до Індонезії, Філіппін, Мадагаскару та інших регіонів Південно-Східної Азії й Океанії. Перші спостереження за мовами цієї групи здійснювали голландські та іспанські місіонери й дослідники. Ця мовна родина налічує понад 380 мільйонів носіїв по всьому світу на сьогоднішній день, однак ця кількість розподілена нерівномірно. Серед найпоширеніших мов можна виділити:

- Індонезійську — близько 200 мільйонів носіїв (включаючи другу мову);

- Яванську – близько 90 мільйонів;
- Тагальську (філіппінську) – понад 28 мільйонів носіїв, а також значна кількість тих, хто використовує її як другу мову;
- Сунданську – приблизно 40 мільйонів;
- Малагасійську (мова Мадагаскару) – близько 25 мільйонів.

Крім основних мов, існує велика кількість діалектів, розкиданих по численних островах Мікронезії, Полінезії та Меланезії.

Лексика австронезійських мов є дуже різноманітною через тісний контакт з різними мовами (арабська, португальська, індійські мови, голландська, іспанська) та культурами впродовж століть. Торговельні відносини з лідируючими країнами збагатили лексику сільськогосподарської культури, торгівлі, риболовлі.

Алфавіти також змінювалися залежно від впливу інших культур: індонезійська (малайська) мова використовувала арабське письмо (під впливом ісламської культури Індонезії), і в 1945 році, після проголошення незалежності Індонезії як суверенної держави, перейшла на латинський алфавіт.

Філіппінська мова також мала свій алфавіт, але колонізація з боку Іспанії (1565-1898), а також її культура, вплинули на перехід населення Філіппін до латинського алфавіту. З типологічного погляду, австронезійські мови мають низку спільних характеристик. Однією з них є типовий порядок слів у реченні – SVO (підмет – присудок – додаток), подібно до англійської чи іспанської мов. Проте в деяких мовах цієї родини можливі й інші порядки залежно від синтаксичних або прагматичних умов.

Багато австронезійських мов не мають граматичних відмінків, натомість використовують частки, порядок слів або контекстуальні вказівки, щоб виразити граматичні відношення. Ще однією цікавою рисою є спосіб творення множини. У багатьох мовах цієї родини множина утворюється редуплікацією, тобто повторенням слова. Наприклад, в індонезійській мові *anak* означає «дитина», а *anak-anak* – «діти».

Щодо фонології, більшість австронезійських мов мають досить просту фонологічну систему. Зазвичай у цих мовах в середньому 20 приголосних і 5 голосних звуків. Це робить вимову відносно простою для вивчення, оскільки кожен звук часто має одну конкретну артикуляцію. Однак варто зазначити, що деякі мови родини можуть мати додаткові фонemi, зокрема виявляти особливості тональності або використовувати носові голосні.

Також варто зазначити, що багато мов австронезійської родини мають субморфеми – найменші значущі одиниці, які не можна визначити через контраст між словами, але вони мають стійке асоціювання звуку й значення. Наприклад, у Малайській мові багато двоскладових слів закінчуються на «-*pit*», і більшість з них має значення, пов'язані з тиском між поверхнями, як у «*capit*» (щипці) чи «*garit*» (затиск).

Таким чином, австронезійські мови, незважаючи на свою велику географічну розкиданість, мають спільні структурні та фонологічні риси, що дозволяють їх класифікувати в одну родину. Особливості їхнього словотворення, порядок слів у реченні, а також фонетична система свідчать про глибокі зв'язки між мовами цього великого мовного комплексу. Додатково, лексичні запозичення від інших культур і мов, таких як арабська, португальська та інші, також додають багатства та різноманіття цій групі. Вивчення цих мов дозволяє глибше зрозуміти не тільки їхню еволюцію, але й взаємодію між культурами, що сформували ці мови протягом століть.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Austronesian languages. Origin, History, Language Map, & Facts. Britannica. URL:<https://surl.li/oixliz> (дата звернення: 10.04.2024).
2. The Austronesians: historical and comparative perspectives. viii, 359 p. URL:<https://surl.li/vrcxjr> (дата звернення: 10.04.2024).
3. Австронезійські мови. Вікіпедія. URL:<https://surl.li/isewof> (дата звернення: 10.04.2024).

ЗМІСТ

Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	3
Мартиненко О.Є., Цвид-Гром О.П. Сім'я австронезійських мов: лексико-граматичні характеристики.....	5
Степенко Д.І., Цвид-Гром О.П. Лексичні полонізми в українській мові.....	7
Шибєцький І.О., Марчук В.В. Innovation of beer technology.....	9
Гаврилюк К.О., Погоріла С.Г. Основні чинники комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні лікаря ветеринарної медицини.....	10
Гарська Ю.П., Ігнатенко В.Д. Жести у французькій комунікації.....	12
Ємельянова О.В., Погоріла С.Г. Роль освітнього середовища у формуванні комунікативної компетентності лікаря ветеринарної медицини.....	13
Капелюх В.О., Ігнатенко В.Д. Англіцизми у психології: мовні запозичення та їх вплив на наукову термінологію.....	15
Карнах Я.В., Рєзнік В.Г. Структурно-семантичні та функціональні особливості прикметників у сучасній німецькій мові: теоретичний аспект.....	16
Козачук В.С., Тимчук І.М. Особливості побудови ефективного діалогу між ветеринарним лікарем і власником тварини.....	17
Козлова Я.С., Ігнатенко В.Д. Verlan як соціолінгвістичне явище сучасної французької мови.....	19
Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	20
Міщенко О.С., Рєзнік В.Г. Види та моделі словотвору у сучасній німецькій мові: структурно-семантичний аспект.....	22
Нечоса Д.О., Чернищук Ю.І. Роль молоді в аграрній науці та виробництві України.....	23
Срібна К.С., Погоріла С.Г. Особливості вживання сленгу та жаргону у професійній комунікації лікарів ветеринарної медицини.....	24
Степенко Д.І., Ордіна Л.Л. Роль козацьких літописів у формуванні української історичної термінології.....	26
Красюка А.А., Чернищук Ю.І. Рідна мова як основа стійкої культурної самоособистості.....	27
Шпачук М.М., Чернищук Ю.І. Мова як інструмент культурної ідентифікації в глобалізованому світі.....	28
Федунова О.Є., Цвид-Гром О.П. Латинські запозичення в європейських мовах: лінгвістичний та культурологічний аспекти.....	29
Церковна А.В., Столбецька С.Б. Інтеграція французької лексики в англійську мову: лінгвістичний аналіз.....	31
Шваб М.С., Рєзнік В.Г. Формування міжкультурної компетентності молодших школярів засобами навчання німецької мови.....	32
Скуловатова О.В. Роль та значення діджиталпсихології в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	33
Козоріз Д.С., Пилипенко І.О. Особливості вживання харчових фразеологізмів у сучасному англомовному дискурсі ЗМІ.....	35
В'юнник Д.В., Чернищук Ю.І. Специфіка перекладу поезії.....	36
Волинець А.А., Михайленко О.О. Особливості творчості та порівняльний аналіз перекладацьких рішень у новелі Едгара Алана По «The Tell-Tale Heart».....	38